

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-18497/2022-ERU

V Praze dne 23. února 2023

Č. j. 18497-11/2022-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-18497/2022-ERU, zahájeném dne 8. listopadu 2022 doručením oznámení o zahájení správního řízení č. j. 18497-3/2022-ERU obviněnému z přestupků, kterým je

společnost **FREE for YOU s.r.o.**,

se sídlem Podkovářská 674/2, Vysočany, 190 00 Praha 9, IČO: 253 36 665,

ve věci podezření ze spáchání přestupků podle § 91 odst. 5 písm. d) a podle § 91 odst. 5 písm. e) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 26. června 2022 (dále všechna znění jen „energetický zákon“), rozhodl

t a k t o :

I.

Obviněný z přestupku, společnost **FREE for YOU s.r.o.**, se sídlem Podkovářská 674/2, Vysočany, 190 00 Praha 9, IČO: 253 36 665 (dále také „obviněný“), **se uznává vinným z pokračujícího přestupku podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že jako držitel licence na obchod s elektřinou č. 141634108 dvěma dílčími útoky v rozporu s § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona nedodržel stanovenou kvalitu dodávek a služeb, když

- a) nedodržel standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny podle § 20 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 540/2005 Sb., o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb v elektroenergetice, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb“), neboť nezaslal do 15 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace zákazníkovi panu [REDAKCE] odběrné místo EAN [REDAKCE] písemné vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny (konečné vyúčtování elektřiny č. 402200652), doručené obviněnému dne 11. března 2022, jelikož obviněný písemné vyřízení reklamace zákazníkovi zaslal až dne 21. dubna 2022, ačkoli měl povinnost jej zaslat nejpozději dne 26. března 2022,
- b) nedodržel standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny podle § 20 odst. 1 písm. b) vyhlášky o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb, jelikož nevypořádal do 30 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace (reklamace doručena dne 11. března 2022), která byla obviněným posouzena jako oprávněná, rozdíl v platbách zákazníka pana [REDAKCE] odběrné místo [REDAKCE] způsobený nesprávným vyúčtováním dodávky elektřiny (konečné vyúčtování elektřiny č. 402200652), když obviněný vypořádal rozdíl v platbách až dne 26. května 2022, ačkoli měl povinnost jej vypořádat nejpozději dne 10. dubna 2022.

II.

Podle § 91 odst. 14 písm. b) energetického zákona se obviněnému za spáchání přestupku podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši**

8 000 Kč (slovy: osm tisíc korun českých),

kteřá je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 33522.

III.

Podle § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) ve spojení s § 79 odst. 5 správního řádu a § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se obviněnému ukládá povinnost uhradit náklady řízení ve výši paušální částky

1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 33522.

IV.

Správní řízení vedené Energetickým regulačním úřadem (dále také „Úřad“ nebo „správní orgán“) s obviněným **pro podezření ze spáchání přestupku podle § 91 odst. 5 písm. e) energetického zákona**, kterého se měl dopustit tím, že jako držitel licence č. 141634108 na obchod s elektřinou dne 20. dubna 2022 bezdůvodně přerušil dodávku elektřiny v rozporu s § 30 odst. 1 písm. d) energetického zákona zákazníkovi paní [REDAKCE] na odběrném místě číslo [REDAKCE] na adrese [REDAKCE], přestože nedošlo k neoprávněnému odběru elektřiny z elektrizační soustavy definovaného § 51 odst. 1 písm. b) energetického zákona,

se v souladu s § 86 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky

z a s t a v u j e,

neboť skutek, o němž se vede řízení, není přestupkem.

O d ů v o d n ě n í

I. Zjištění předcházející správnímu řízení

- [1] V rámci šetření provedeného Úřadem pod sp. zn. 08843/2022-ERU bylo zjištěno, že obviněný jako držitel licence č. 141634108 s předmětem podnikání obchod s elektřinou v rozporu s § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona nedodržel ve dvou případech při vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny podané zákazníkem standard lhůty pro vyřízení reklamace vyplývající z § 20 odst. 1 vyhlášky, když nedodržel 15denní, resp. 30denní lhůtu pro vyřízení reklamace podané zákazníkem na vyúčtování.
- [2] V rámci šetření provedeného Úřadem pod sp. zn. 10280/2022-ERU bylo zjištěno, že obviněný jako držitel licence č. 141634108 s předmětem podnikání obchod s elektřinou v rozporu s § 30 odst. 1 písm. d) energetického zákona přerušil zákaznici dodávku elektřiny do jejího odběrného místa.

II. Průběh správního řízení

- [3] Správní orgán dne 7. listopadu 2022 vložil do správního spisu sp. zn. OSR-18497/2022-ERU spisy šetření sp. zn. 08843/2022-ERU a 10280/2022-ERU.

- [4] Po vyhodnocení všech skutečností zjištěných v rámci šetření dospěl správní orgán k závěru, že jsou dány důvody k zahájení správního řízení, které zahájil oznámením ze dne 8. listopadu 2022. Oznámení o zahájení správního řízení bylo obviněnému doručeno prostřednictvím datové schránky téhož dne.
- [5] Správní orgán měl dále za to, že není pochyb o tom, že se projednávaných skutků dopustil obviněný, a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu § 3 správního řádu, a proto přistoupil v souladu s § 150 správního řádu a § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky k vydání příkazu č. j. 18497-4/2022-ERU ze dne 25. listopadu 2022, který byl obviněnému doručen prostřednictvím datové schránky dne 28. listopadu 2022.
- [6] Dne 1. prosince 2022 podal obviněný v zákonné lhůtě proti příkazu odpor.
- [7] Správní orgán dne 6. prosince 2022 vyznamenal obviněného o pokračování ve správním řízení a poučil ho o možnosti nahlédnout do správního spisu, pořídit si jeho kopii, navrhopvat důkazy, činit jiné návrhy po celou dobu řízení.
- [8] Dne 2. ledna 2023 byl obviněný vyznamenal o možnosti seznámit se s podklady rozhodnutí.

III. Popis skutkového stavu

III. I. Skutek popsany pod bodem I. výroku tohoto rozhodnutí:

- [9] Obviněný je držitelem licence č. 141634108 s předmětem podnikání obchod s elektřinou.
- [10] Obviněný dne 11. března 2022 vystavil zákazníkovi [REDACTED] mimořádné vyúčtování, konečnou fakturu – kategorie domácnost č. 402200652 (dále také „vyúčtování“) za sdružené dodávky elektřiny za zúčtovací období od 1. ledna 2022 do 28. února 2022.
- [11] Zákazník dne 11. března 2022 poslal obviněnému prostřednictvím e-mailu reklamaci mimořádného vyúčtování z důvodu nesprávně uvedeného konečného stavu elektroměru, jehož výsledkem byl nedoplatek 2 937 Kč se splatností dne 26. března 2022. V tomto vyúčtování byl uveden počáteční stav měřicího zařízení pro VT 23 505 kWh a konečný stav 23 823 kWh, počáteční stav měřicího zařízení pro NT 58 729 kWh a konečný stav 60 166 kWh a celková spotřeba elektřiny činila 1,755 MWh. Dne 1. dubna 2022 e-mailem reklamaci urgoval.
- [12] Obviněný dne 4. dubna 2022 zákazníkovi sdělil, že odečet konečného stavu měřicího zařízení byl proveden distributorem odhadem a 5. dubna 2022 postoupil reklamaci distributorovi.
- [13] Distributor dne 11. dubna 2022 oznámil obviněnému, že reklamovaný stav byl opraven v souladu s nahlášeným stavem a původně fakturovaný stav byl určen odhadem z důvodu změny dodavatele elektřiny.
- [14] Dne 21. dubna 2022 zaslal obviněný e-mailem zákazníkovi vyřízení reklamace a vystavil mu opravné vyúčtování, ve kterém byl konečný stav měřidla opraven na hodnotu 23 600 kWh ve vysokém tarifu a 59 000 kWh v nízkém tarifu. Výsledkem této změny byl přeplatek ve výši 6 613 Kč.
- [15] Z výpisu z internetového bankovníctví, který obviněný předložil Úřadu, vyplývá, že vzniklý přeplatek ve výši 6 613 Kč byl poukázán na účet zákazníka dne 26. května 2022.
- [16] Obviněný přijal zákazníkem podanou reklamaci dne 11. března 2022 a o jejím vyřízení informoval zákazníka dne 21. dubna 2022, tedy po 41 dnech.
- [17] Obviněný posoudil reklamaci podanou zákazníkem dne 11. března 2022 spočívající v nesprávném vyúčtování a měření dodávek elektřiny jako oprávněnou, proto rozdíl v platbách měl být vypořádán do

30 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace, tedy nejpozději dne 10. dubna 2022. Obviněný však tento rozdíl vypořádal až 26. května 2022 poukázáním přeplatku na účet zákazníka.

III. II. Skutek popsany pod bodem IV. výroku tohoto rozhodnutí:

- [18] Obviněný jako držitel licence na obchod s elektřinou uzavřel dne 6. dubna 2021 se zákaznící [REDACTED] smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny č. [REDACTED] pro odběrné místo na adrese [REDACTED] a stanovil jí rozpis záloh za období od měsíce května 2021 do měsíce března 2022 ve výši 1 000 Kč a za měsíc duben 2022 ve výši 2 000 Kč.
- [19] Zákaznice opakovaně platila obviněnému zálohy na dodávky elektřiny po termínu splatnosti. Datum splatnosti záloh podle obchodních podmínek sdružených služeb dodávky elektřiny a zemního plynu byl stanoven do 25. dne každého měsíce. Datum splatnosti podle rozpisu záloh byl na období 05/2021 stanoven do 29. 4. 2021, 06/2021 do 25. 5. 2021, 07/2021 do 31. 7. 2021, 08/2021 do 31. 7. 2021, 09/2021 do 25. 9. 2021, 10/2021 do 25. 9. 2021, 11/2021 do 25. 10. 2021, 12/2021 do 15. 11. 2021, 01/2022 do 15. 12. 2021, 02/2022 do 15. 1. 2022, 03/2022 do 15. 2. 2022 a 04/2022 do 15. 3. 2022. Z celkových 12 záloh byly v termínu uhrazeny pouze dvě zálohy. Záloha na období 05/2021 byla uhrazena dne 14. 5. 2021, tj. 15 dní po termínu, 07/2021 a 08/2021 uhrazena 3. 8. 2021 tj. 3 dny po termínu, 11/2021 26.10.2021 tj. 1 den po termínu, 12/2021 13.12.2021 tj. 30 dní po termínu, 01/2022 a 02/2022 19. 1. 2022 tj. 25 dní po termínu podle obchodních podmínek, 4/2022 3. 5. 2022 tj. 39 dní po termínu. Ve všech případech však byly zálohy nakonec uhrazeny. Obviněný zákaznící opakovaně upomínal.
- [20] Obviněný ve svém vyjádření Úřadu uvedl, že zákaznice byla jeho bývalou zaměstnankyní, která mu stále dluží peníze, které jí obviněný půjčil na živobytí. Zákaznice byla upozorňována na neuhrazení záloh formou e-mailové pošty, která jí byla zasílána automatickým systémem a dále proto, že se jednalo o jeho zaměstnankyni, formou opakované domluvy.
- [21] Obviněný zadal požadavek na přerušení dodávky elektřiny do odběrného místa do systému operátora trhu, společnosti OTE, a.s. dne 4. dubna 2022. Provozovatel distribuční soustavy se opakovaně pokoušel spojit se se zákaznící na odběrném místě, aby jí vyrozuměl o plánovaném přerušení dodávky elektřiny a chystané demontáži elektroměru, a to jak písemně, tak telefonicky. To se mu však nepodařilo. Demontáž elektroměru proběhla dne 5. května 2022. Na základě požadavku operátora trhu ze dne 25. května 2022 byl na odběrném místě opětovně elektroměr instalován dne 31. května 2022 s tím, že novým dodavatelem elektřiny do odběrného místa je společnost PRE, a.s.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

- [22] Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.
- [23] Podle § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Podle § 2 odst. 6 téhož zákona pachatelé lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.
- [24] Z hlediska posouzení odpovědnosti obviněného za vytýkané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a energetický zákon.

IV. II. Obecný právní rámec

- [25] Podle § 17 odst. 4 energetického zákona Energetický regulační úřad chrání zejména oprávněné zájmy zákazníků a spotřebitelů v energetických odvětvích. V působnosti Úřadu je mimo jiné ochrana zájmů zákazníků a spotřebitelů s cílem uspokojení všech přiměřených požadavků na dodávku energií.
- [26] Přestupku podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona se dopustí držitel licence na obchod s elektřinou tím, že poruší některou z povinností uvedených v § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona spočívající v dodržování stanovených parametrů kvality dodávek a služeb, které jsou stanoveny § 20 odst. 1 vyhlášky.
- [27] Podle § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona je obchodník s elektřinou povinen mimo jiné dodržovat stanovenou kvalitu dodávek a služeb.
- [28] Standardem lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny je podle § 20 odst. 1 písm. a) vyhlášky zaslání písemného vyřízení reklamace zákazníka na vyúčtování dodávky elektřiny do 15 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace.
- [29] Standardem lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny je podle § 20 odst. 1 písm. b) vyhlášky vypořádání rozdílu v platbách zákazníka způsobeného nesprávným vyúčtováním nebo měřením dodávek elektřiny, a to do 30 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace, je-li reklamace podle § 20 odst. 1 písm. a) též vyhlášky posouzena jako oprávněná.
- [30] Přestupku podle § 91 odst. 5 písm. e) energetického zákona se dopustí držitel licence na obchod s elektřinou tím, že přeruší nebo ukončí dodávku elektřiny zákazníkovi v rozporu s § 30 odst. 1 písm. d) energetického zákona.
- [31] Podle § 30 odst. 1 písm. d) energetického zákona má obchodník s elektřinou právo ukončit nebo přerušit dodávku elektřiny zákazníkům při neoprávněném odběru elektřiny.
- [32] Neoprávněným odběrem elektřiny z elektrizační soustavy je podle § 51 odst. 1 písm. b) energetického zákona odběr při opakovaném neplnění smluvených platebních povinností nebo platebních povinností, vyplývajících z náhrady škody způsobené neoprávněným odběrem elektřiny, které nejsou splněny ani po upozornění.

IV. III. Právní posouzení skutků

IV. III. I. Skutek uvedený pod bodem I. výroku rozhodnutí

- [33] Správní orgán v rámci správního řízení zjistil a prokázal, že obviněný je jako právnická osoba držitelem licence č. 141634108 s předmětem podnikání obchod s elektřinou. Na základě smlouvy dodával elektřinu do odběrného místa na adrese [REDAKCE]. Obviněný jako dodavatel elektřiny postoupil reklamaci vyúčtování provozovateli distribuční soustavy dne 5. dubna 2022, tj. až po 10 dnech po přijetí reklamace. V tomto případě se nepoužije § 20 odst. 2 vyhlášky o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb, jelikož obviněný neuplatnil reklamaci vyúčtování u provozovatele distribuční soustavy ve lhůtě do 15 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace, ale až po 10 dnech po přijetí reklamace.“.
- [34] Dne 21. dubna 2022 vystavil obviněný opravné vyúčtování dodávky elektřiny, které lze považovat za písemné vyřízení reklamace, jelikož uvedené opravné vyúčtování je z hlediska svého obsahu zjevně vystaveno ve vazbě na uplatněnou reklamaci (konečný stav měřidla byl opraven na hodnotu 23 600 kWh ve vysokém tarifu a 59 000 kWh v nízkém tarifu). Obviněný tím, že vystavil opravné vyúčtování bezesporu uznal reklamaci vyúčtování (mimořádné vyúčtování – konečná faktura č. 402200652). Den 11. března 2022 je tak rozhodným dnem pro začátek běhu 30denní lhůty podle § 20 odst. 1 písm. b) vyhlášky, kdy tato lhůta uplynula obviněnému dne 10. dubna 2022.

- [35] Obviněný rovněž nedodržel standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny podle § 20 odst. 1 písm. b) vyhlášky téhož zákazníka na téže odběrném místě. Obviněný reklamaci spočívající v nesprávném vyúčtování a měření dodávek elektřiny vyhodnotil jako oprávněnou, proto rozdíl v platbách měl být vypořádán do 30 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace, tedy nejpozději dne 10. dubna 2022. Obviněný však tento rozdíl vypořádal poukázáním přeplatku na účet zákazníka až 26. května 2022, tedy po 46 dnech.
- [36] Obviněný jako obchodník s elektřinou tak nedodržel stanovenou kvalitu dodávek a služeb podle § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona.

IV. III. II. Skutek uvedený pod bodem IV. výroku rozhodnutí

- [37] Správní orgán zjistil a prokázal, že zákaznice na odběrném místě na adrese [REDAKCE] opakovaně platila obviněnému zálohy na dodávky elektřiny po t [REDAKCE] zákaznici opakovaně upomínal. Z celkových 12 předepsaných záloh za zúčtovací období byly v termínu uhrazeny pouze dvě zálohy. Nakonec však byly všechny zálohy uhrazeny.
- [38] Obviněný vyhodnotil opakované neplacení záloh na dodávky elektřiny zákaznicí na odběrném místě ve smluveném termínu, byť jí na to opakovaně upozorňoval, jako neoprávněný odběr elektřiny z elektrizační soustavy. Na základě jednání zákaznice obviněný zadal do systému operátora trhu, společnosti OTE, a.s. požadavek na přerušení dodávky elektřiny do odběrného místa zákaznice.
- [39] Provozovatel distribuční soustavy se opakovaně pokoušel spojit se zákaznicí, aby jí vyrozuměl o plánovaném přerušení dodávky elektřiny a chystané demontáži elektroměru, a to jak písemně, tak telefonicky. To se mu však nepodařilo. Demontáž elektroměru proběhla dne 5. května 2022.
- [40] Ze shromážděných písemných podkladů založených ve správním spisu nevyplývají žádné skutečnosti svědčící o snaze zákaznice dohodnout s dodavatelem jiné podmínky platby za dodávanou elektřinu.
- [41] Správní orgán vyhodnotil jednání zákaznice na odběrném místě a po vyhodnocení shromážděných písemných podkladů získaných od obviněného a provozovatele distribuční soustavy dospěl k závěru, že zákaznice prokazatelně uhradila pouze dvě zálohy na dodávky elektřiny z celkových dvanácti ve smluveném termínu, byť na neplacení záloh v termínu byla obviněným opakovaně upozorňována. Obviněný vyhodnotil jednání zákaznice jako neoprávněný odběr elektřiny z elektrizační soustavy, jak je definován v § 51 odst. 1 písm. b) energetického zákona. Z podkladů pro rozhodnutí je zřejmé, že obviněný měl snahu elektřinu do odběrného místa zákaznice dodávat i přesto, že její zálohové platby za dodanou elektřinu byly hrazeny opožděně. Doba opožděných plateb se však stále více prodlužovala. Vzhledem k tomu, že obviněný znal finanční situaci zákaznice, která byla jeho zaměstnancem, byl veden obavou, že zákaznice přestane zálohy hradit úplně. Dal proto s odkazem na § 51 odst. 1 písm. b) energetického zákona pokyn k přerušení dodávky elektřiny do odběrného místa. K faktickému přerušení dodávky elektřiny by však nemuselo dojít, kdyby byla zákaznice dostupná na jí uvedeném kontaktním telefonu, e-mailu, popřípadě adrese a provozovateli distribuční soustavy by se podařilo zákaznici vyrozumět o plánovaném přerušení dodávky elektřiny. Tomu by tak bylo možné ještě zabránit.
- [42] Rozpis záloh a stanovení platebního kalendáře s určením výše záloh a termínu jejich platnosti, jsou součástí smluvního ujednání o sdružených službách dodávky elektřiny. Zákaznice odebírala elektřinu a tím, že opakovaně neplatila smluvně stanovené zálohy ve smluvně stanoveném termínu, opakovaně neplnila smluvené platební povinnosti. Kdyby opožděné placení záloh nebylo možné považovat za neplnění smluvních platebních povinností, smluvní ujednání o výši záloh a termínu jejich splatnosti by postrádalo smysl.
- [43] Správní orgán dospěl k závěru, že obviněný mohl považovat jednání zákaznice za neoprávněný odběr elektřiny z elektrizační soustavy ve smyslu § 51 odst. 1 písm. b) energetického zákona a nedopustil se tak přestupku podle § 91 odst. 5 písm. e) energetického zákona, když s odkazem na § 30 odst. 1 písm. d) energetického zákona požádal o přerušení dodávky elektřiny do odběrného místa zákaznice.

IV. IV. Formální a materiální stránka přestupků

- [44] Správní orgán má za prokázané, že obviněný svým jednáním uvedeným pod bodem I. výroku tohoto rozhodnutí naplnil formální znaky přestupku podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona.
- [45] K právní kvalifikaci jednání obviněného specifikovaného ve výroku I. tohoto rozhodnutí jako pokračujícího přestupku správní orgán uvádí, že na posouzení odpovědnosti za přestupky se užije definice obsažená v § 7 zákona o odpovědnosti za přestupky, ve kterém se uvádí, že pokračováním v přestupku se rozumí takové jednání, jehož (i) jednotlivé dílčí útoky (ii) vedené jednotným záměrem (iii) naplňují skutkovou podstatu stejného přestupku, (iv) jsou spojeny stejným nebo podobným způsobem provedení, blízkou souvislostí časovou a souvislostí v předmětu útoku.
- [46] Správní orgán konstatuje, že všechny podmínky pokračování v přestupku podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona má za kumulativně splněné, když (i) se jedná o 2 dílčí útoky – skutky spočívající v nedodržení standardu lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny, (ii) tyto dílčí útoky byly vedeny jednotným záměrem (neposkytnutí informace ohledně zákazníkům uplatněné reklamace vyúčtování dodávky elektřiny a nevypořádání rozdílu v platbách zákazníka způsobeného nesprávným vyúčtováním), (iii) tyto dílčí útoky naplňují stejnou skutkovou podstatu přestupku, tj. přestupku podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona, (iv) tyto dílčí útoky byly provedeny stejným způsobem (obviněný nedodržel standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny) a jsou spojeny blízkou souvislostí časovou (nevřízení reklamace ve stanovených lhůtách, tj. do 26. března 2022 a do 10. dubna 2022), jakož i souvislostí v předmětu útoku (vůči veřejnému zájmu na ochraně práv zákazníka).
- [47] V souvislosti s naplněním formálních znaků přestupku uvedeného v bodě I. výroku rozhodnutí se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupků (společenské škodlivosti) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135 ze dne 31. května 2007), respektive z § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky, podle které platí, že přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.
- [48] V projednávaném případě společenská škodlivost u obou skutků uvedených ve výroku I. rozhodnutí spočívá v narušení veřejného zájmu na ochranu práv odběratelů energií v možnosti uplatnění reklamací vůči jejich dodavatelům a práva na jejich včasném vyřízení. Obviněný je ze zákona povinen reagovat na reklamaci zákazníka do patnácti dnů ode dne obdržení reklamace a pokud vyhodnotí reklamaci jako oprávněnou, je povinen do třiceti kalendářních dnů vypořádat rozdíl v platbách, pokud reklamace spočívá v nesprávném vyúčtování. Obviněný však reklamaci vyřídil po 41 dnech a rozdíl v platbách vypořádal po 46 dnech. Kdyby na trhu s energiemi docházelo k takovým protiprávním jednáním běžně, jednalo by se zcela nepochybně o absolutně neudržitelný stav, který by byl v rozporu se zájmy společnosti a způsobil by značné oslabení při uplatňování práv odběratelů energií. Takové obchodní praktiky významným způsobem poškozují odběratele energií.
- [49] Správní orgán konstatuje, že nebylo prokázano naplnění formálních znaků přestupku jednáním popsaným pod bodem IV. výroku tohoto rozhodnutí. Zákaznice na odběrném místě opakovaně neplnila platební povinnosti, když nehradila obviněnému, jako dodavateli elektřiny, zálohy na dodávky elektřiny ve smluvně daném termínu a termíny plateb nedodržovala ani po opakovaných upomínkách. Mohla se tak dopustit neoprávněného odběru elektřiny, definovaného v § 51 odst. 1 písm. b) energetického zákona a obviněný tak mohl mít důvod k přerušení dodávky elektřiny. Správní orgán proto správní řízení s obviněným ze spáchání přestupku podle § 91 odst. 5 písm. e) energetického zákona zastavil.

IV. V. Odpovědnost za přestupky

- [50] Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících obviněného odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu § 21 zákona

o odpovědnosti za přestupky, tedy zda obviněný za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Správní orgán dospěl k závěru, že obviněný nevynaložil veškeré úsilí, aby porušení právní povinnosti zabránil a je tak za spáchání přestupku popsaného pod bodem I výroku rozhodnutí plně odpovědný.

- [51] Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena na porušení právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je tedy věcí obviněného, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil těmito zákony chráněné zájmy.
- [52] Správní orgán tak vzhledem k výše uvedenému nepochybně zjistil a prokázal, že se obviněný skutkem popsaným v bodu I. výroku rozhodnutí dopustil spáchání přestupku podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona.

IV. VI. Návrhy a námítky obviněného a jejich vypořádání

- [53] Obviněný ve svém vyjádření podaném Úřadu dne 1. prosince 2022, které správní orgán vyhodnotil jako odpor proti příkazu č. j. 18497-4/2022-ERU ze dne 25. listopadu 2022, omluvil pozdní vyřízení reklamace pana [REDAKCE], které odůvodnil problémy se subjektem, který obviněnému zajišťoval vyúčtování. K zákaznici paní [REDAKCE] sdělil, že paní [REDAKCE] dlouhodobě hradila zálohy opožděně, a tedy se dostala do režimu neoprávněného odběru elektřiny. Zákaznice byla opakovaně upozorňována prostřednictvím SMS zpráv a e-mailů na chybějící platby. Tuto skutečnost obviněný doložil písemnými přílohami k podání. Obviněný konstatoval, že neporušil energetický zákon a odkázal na již neplatné znění § 30 odst. 1 písm. b) energetického zákona, ve kterém je definován neoprávněný odběr elektřiny. Ve svém vyjádření obviněný rovněž považuje pokutu uloženou příkazem za nepřiměřeně vysokou a požádal o její snížení na částku 3 000 Kč.
- [54] Správní orgán má za prokázané, že obviněný nevyřídil reklamaci podanou zákaznicí [REDAKCE] a nevypořádal rozdíly v platbách v zákonem stanovených termínech. Tuto skutečnost ani obviněný nepopírá.
- [55] Správní orgán přisvědčil obviněnému, že jednání spočívající v neoprávněném přerušení dodávky elektřiny do odběrného místa zákaznice paní [REDAKCE] bylo ze strany obviněného oprávněné. Správní orgán po vyhodnocení písemných podkladů zaslaných obviněným společně s podaným odporem dospěl k závěru, že se zákaznice tím, že opakovaně neplnila platební povinnosti, na které byla opakovaně obviněným, jako dodavatelem elektřiny, upozorňována, dopustila neoprávněného odběru elektřiny, jak je definován v § 51 odst. 1 písm. b) energetického zákona a obviněný tak byl oprávněn požádat distributora o přerušení dodávky elektřiny do jejího odběrného místa.

V. Uložení správního trestu

- [56] Jednání popsaná pod bodem a) a b) ve výroku I. tohoto rozhodnutí jsou jednotlivými dílčími útoky vedenými jednotným záměrem, naplňující skutkovou podstatu stejného přestupku, jsou spojeny stejným nebo podobným způsobem provedení a mají blízkou souvislost časovou a souvislost v předmětu útoku. Taková jednání jsou považována za jeden pokračující přestupek.
- [57] Podle § 91 odst.14 písm. b) energetického zákona lze za přestupek podle § 91 odst. 5 písm. d) téhož zákona uložit pokutu až do výše 50 000 000 Kč nebo 1 % z čistého obrátu dosaženého držitelem licence za poslední ukončené účetní období.
- [58] Podle § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku.

- [59] Jelikož energetický zákon neumožňuje ve smyslu § 47 odst. 2 a § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky uložit pachateli správní trest ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku a ani z povahy provedení vytýkaného skutku obviněného tomuto nelze uložit propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu § 48 a § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, přichází co do druhu správního trestu ukládaného obviněnému pouze napomenutí či pokuta. Správní orgán má za to, že správní trest ve formě napomenutí není v oblasti dozoru Úřadu ve vztahu ke spáchaným přestupkům přiléhavý, zejména s ohledem na jejich povahu ve smyslu § 37 písm. a) a § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky.
- [60] S ohledem na skutkové okolnosti dospěl správní orgán k závěru, že v daném případě nebyly naplněny ani podmínky, které by umožňovaly případně upuštění od uložení správního trestu.
- [61] Správní orgán proto s ohledem na výše uvedené vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné v daném případě uložit správní trest ve formě pokuty.
- [62] Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu § 37 písm. a) a c) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupků a k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě obviněného, resp. k jeho majetkovým poměrům.
- [63] Správní orgán zohlednil jako přitěžující okolnost, že Úřadem bylo ve vztahu k obviněnému v minulosti v rámci řízení o přestupku pravomocně rozhodnuto rozhodnutím č. j. 10193-7/2020-ERU ze dne 2. srpna 2021, který nabyl právní moci dne 19. srpna 2021, jímž mu byla uložena úhrnná pokuta ve výši 25 000 Kč za spáchání přestupků podle zákona o ochraně spotřebitele a zákona o cenách.
- [64] Jak již správní orgán uvedl, Úřad s ohledem na § 38 písm. a) a b) zákona o odpovědnosti za přestupky považuje obecně nedodržování zákonných lhůt na vyřizování reklamací zákazníků na trhu s energiemi za poměrně závažné, zejména s ohledem na projednávanou věc, kdy dodavateli energií vznikl vůči zákazníkovi závazek v podobě přeplatku. Trh s energiemi je charakterizován velmi oslabeným postavením zákazníků vůči dodavatelům. Nevracení přeplatků zákazníkům v zákonem stanovené lhůtě je ze strany Úřadu vnímáno jako zneužití tohoto značně nerovného postavení ze strany obviněného, pokud by obviněný takovými jednáními získal plnění, na které by normálně neměl nárok. Pokud by k takovým praktikám ze strany dodavatelů energií docházelo běžně, stal by se trh s energiemi závislým na libovůli dodavatele, v jaké lhůtě zákazníkovi vzniklý závazek uhradí. Takové praktiky mají v neposlední řadě negativní vliv též na ostatní dodavatele energií, kteří postupují v souladu se zákonem.
- [65] Přestože obviněný spáchal pokračující přestupek pouze dvěma dílčími útoky, kdy se jedná o nejmenší počet dílčích útoků v případech, které je možno vyhodnotit jako pokračování v přestupku, považuje správní orgán tuto skutečnost za skutečnost zvyšující závažnost přestupku ve smyslu § 38 písm. g) zákona o odpovědnosti za přestupky, jelikož spáchání projednávaného pokračujícího přestupku mělo dva následky (neposkytnutí informace ohledně zákazníkům uplatněné reklamace vyúčtování dodávky elektřiny a nevypořádání rozdílu v platbách zákazníka způsobeného nesprávným vyúčtováním).
- [66] Ve smyslu § 39 a § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky již správnímu orgánu nejsou v projednávané věci žádné další polehčující či přitěžující okolnosti známy.
- [67] Co se týče osoby pachatele přestupků, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008 – 133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za přestupek je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

- [68] Správní orgán se tedy také zabýval otázkou majetkových poměrů obviněného. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů předložených samotným obviněným, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s obviněným. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.
- [69] Správní orgán z Rozvahy ve zkráceném rozsahu ke dni 31. prosince 2020 založené ve sbírce listin Veřejného rejstříku zjistil, že obviněný v roce 2020 dosáhl výsledku hospodaření za běžné účetní období ve výši 331 000 Kč a dále, že aktiva účastníka řízení činila 29 118 000 Kč.
- [70] Správní orgán dospěl s ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti k závěru, že za přiměřenou pokutu a v souladu se všemi zákonnými hledisky individualizovanou považuje pokutu ve výši 8 000 Kč, ukládanou podle § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky. Tato výše je zcela přiměřená a nepřesahuje 1 % maximální zákonné výše pokuty, kterou je za spáchání přestupku možné uložit.
- [71] Po zvážení všech skutkových okolností (tedy i skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch obviněného), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností, stanovil správní orgán obviněnému pokutu ve výši, jež je uvedena ve výroku II. tohoto rozhodnutí. Správní orgán má zato, že pokuta ve stanovené výši splňuje jak funkci preventivní, tak funkci odstrašující, a současně není pro obviněného likvidační.
- [72] Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného zákonem o ochraně spotřebitele. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, byla uložena v souladu s § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VI. Náklady řízení

- [73] Souběžně je výrokem III. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který byl uznán vinným, resp. který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději

však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Jaroslav Hausknecht, v.r.
oprávněná úřední osoba

Obdrží: společnost FREE for YOU s.r.o.